

ຂໍ້ສະເໜີແນະນຳໃຫ້ກົນໄກທົບທວນປະຈຳໄລຍະດ້ານສິດທິມະນຸດ

໓.໑

ໝາຍເຫດ: ບັນດາຂໍ້ສະເໜີແນະນຳ ທີ່ ມາ ຈາກ ບັນດາ ທ່ານ ຈະ ໄດ້ ຮັບ ການ ພິຈາລະນາ ໂດຍ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງ ຈະ ໃຫ້ ຄຳ ຕອບ ໃນ ເວລາ ອັນ ຄວນ ແຕ່ ບໍ່ ກາຍ ກອງ ປະຊາ ມະ ສະ ໄໝ ທີ່ 29 ຂອງ ສະ ພາ ສິດ ທິ ມະ ນຸ ດ ສປປ ລາວ (ວັນ ທີ່ 15 ມິ ຕຸ ນາ ເຖິ ງ 3 ກໍ ລະ ກົ ດ 2015)

1. ສືບຕໍ່ ຄວາມ ພະ ຍາ ຍາ ມ ໃນ ການ ເຂົ້າ ຮ່ວມ ແບ່ນ ພາ ຄື ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ສາ ກ ັນ ດ້ານ ສິດ ທິ ມະ ນຸ ດ ທີ່ ສປປ ລາວ ຍັງ ບໍ່ ທັນ ແບ່ນ ພາ ຄື (ສາ ທາ ລະ ນະ ລັດ ເກົາ ຫລີ);
2. ໃຫ້ ສັດ ຕະ ຍາ ບັນ ເພີ່ມ ເຕີມ ແກ່ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ສາ ກ ັນ ດ້ານ ສິດ ທິ ມະ ນຸ ດ ແລະ ສ້າງ ຄວາມ ເຂັ້ມ ແຂງ ໃຫ້ ແກ່ ຄວາມ ພະ ຍາ ຍາ ຍາ ມ ເພື່ອ ຕ້ານ ແຮງ ງານ ແດັກ (ອັງ ໂກ ລາ);
3. ໃຫ້ ສັດ ຕະ ຍາ ບັນ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ສາ ກ ັນ ດ້ານ ສິດ ທິ ມະ ນຸ ດ ທີ່ ຍັງ ເຫຼືອ ແລະ ສືບ ຕໍ່ ການ ສ້າງ ຄວາມ ສອດ ຄ່ອງ ໃຫ້ ແກ່ ກົດ ໝາຍ ພາຍ ໃນ ກົບ ພັນ ທະ ສາ ກ ັນ ພາຍ ໃຕ້ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ສາ ກ ັນ ດ້ານ ສິດ ທິ ມະ ນຸ ດ ທີ່ ກໍ ລະ ກົ ດ ຂ້ອງ ໂດຍ ປາ ສະ ຈາ ກ ຄວາມ ຊັກ ຊື້ າ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງ ປະ ຕິ ບັດ ຢູ່ ໃນ ນະ ໂຍ ບາ ຍ ແລະ ພາ ກ ປະ ຕິ ບັດ ແລະ ສ້າງ ຄວາມ ເຂັ້ມ ແຂງ ໃຫ້ ແກ່ ລະ ບົບ ການ ຮ້ອງ ທຸກ ຕາ ມ ກົດ ໝາຍ ເພື່ອ ໃຫ້ ຮັບ ປະ ກັນ ວ່າ ກຸ່ມ ຄົນ ທີ່ ອ່ອນ ໄຫວ ສາ ມາ ດ ເຂົ້າ ເຖິ ງ ຄວາມ ຍຸ ຕິ ທຳ ໄດ້ ຢ່າ ງມີ ປະ ສິດ ທິ ຜົນ (ແຜ່ ງ ລັ ງ);
4. ໃຫ້ ສັດ ຕະ ຍາ ບັນ ອະ ນຸ ສັນ ມາ ເພີ່ມ ເຕີມ ສະ ບັບ ທິ ສອງ ຂອງ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ວ່າ ດ້ວຍ ສິດ ທາ ງ ດ້ານ ການ ເມືອງ ແລະ ສິດ ຂອງ ພົນ ລະ ເມືອງ (ICCPR) ຊຶ່ງ ມີ ຈຸ ດ ປະ ສົງ ເພື່ອ ລົບ ລ້າງ ໂທດ ປະ ຫານ ຊີ ວິດ (ມອນ ເຕ ເນ ໂກ ຣ); ເຂົ້າ ຮ່ວມ ແບ່ນ ພາ ຄື ອະ ນຸ ສັນ ມາ ເພີ່ມ ເຕີມ ສະ ບັບ ທິ ສອງ ຂອງ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ວ່າ ດ້ວຍ ສິດ ທາ ງ ດ້ານ ການ ເມືອງ ແລະ ສິດ ຂອງ ພົນ ລະ ເມືອງ ໂດຍ ມີ ຈຸ ດ ປະ ສົງ ເພື່ອ ລົບ ລ້າງ ໂທດ ປະ ຫານ ຊີ ວິດ (ໄປ ໂລ ຍ);
5. ໃຫ້ ສັດ ຕະ ຍາ ບັນ ອະ ນຸ ສັນ ມາ ເພີ່ມ ເຕີມ ສະ ບັບ ທິ ສອງ ຂອງ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ວ່າ ດ້ວຍ ສິດ ທາ ງ ດ້ານ ການ ເມືອງ ແລະ ສິດ ຂອງ ພົນ ລະ ເມືອງ (ອີ ຕາ ລີ);
6. ໃຫ້ ສັດ ຕະ ຍາ ບັນ ອະ ນຸ ສັນ ມາ ເພີ່ມ ເຕີມ ສະ ບັບ ທິ ສອງ ຂອງ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ວ່າ ດ້ວຍ ສິດ ທາ ງ ດ້ານ ການ ເມືອງ ແລະ ສິດ ຂອງ ພົນ ລະ ເມືອງ, ອະ ນຸ ສັນ ມາ ເພີ່ມ ເຕີມ ໃຫ້ ແກ່ ສິ ນຸ ທິ ສັນ ມາ ວ່າ ດ້ວຍ ການ ຕ້ານ ການ

ທໍລະມານ, ອະນຸສັນຍາ
ເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທາງດ້ານເສດຖະກິດ,
ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ (ປອກຕຸຍການ);

7. ພິຈາລະນາການເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ຫຼື ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ
ອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມສະບັບທີສອງ ຂອງສົນທິສັນຍາ
ວ່າດ້ວຍສົດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ສົດຂອງພົນລະເມືອງ
ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພີ່ມອົບວັງໂທດປະຫານຊີວິດ (ສະໄລເວເນຍ);

8. ລົບລ້າງໂທດປະຫານຊີວິດ, ແລະ ລົງນາມ ແລະ
ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມສະບັບທີສອງ
ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ
ສົດຂອງພົນລະເມືອງ (ສະວິເດັນ);

9. ລິເລີ່ມດຳເນີນບາດກ້າວເພີ່ມອົບວັງໂທດປະຫານຊີວິດຢ່າງສົມ
ບູນ, ແລະ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນອະນຸສັນຍາ ເພີ່ມເຕີມສະບັບທີສອງ
ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ
ສົດຂອງພົນລະເມືອງ (ລຸກຊຳບວກ);

10. ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມສະບັບທີສອງ
ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ
ສົດຂອງພົນລະເມືອງ ແລະ
ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງທຸກຮູບການຈຳແນກຕໍ່ແມ່
ຍິງ (CEDAW) (ການາດາ);

11. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງທຸກຮູບການຈຳແນກ
ຕໍ່ແມ່ຍິງ (CEDAW) ແລະ ອະນຸ
ສັນຍາຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບດັ່ງກ່າວ (ອານຈີເລຍ);

12. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ
ວຍການຕ້ານການທໍລະມານ (ສະວິດເຊີແລນ, ອູຣູກວາຍ);

13. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ
ວຍການຕ້ານການທໍລະມານ ແລະ ສົນທິສັນຍາ
ວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ
(ປາຣາກວາຍ);

14. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ
ວຍການຕ້ານການທໍລະມານ ແລະ ທຳມະນູນ ໂຣມວ່າດ້ວຍສານອາຍາສາກົນ
(ຮອນດູລັດສ);

15. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສົດຂອງແຮງງານ
ຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວ ຂອງເຂົາເຈົ້າ (ICRMW)
(ອານຈີເຣຍ, ຮອນດູລັດສ, ອູຣູກວາຍ);

- 16. ພິຈາລະນາຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ (ICRMW) (ອີຢີບ);
- 17. ພິຈາລະນາເລັ່ງລັດຊະນະຕອນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ (ອິນໂດເນເຊຍ);
- 18. ພິຈາລະນາເລັ່ງລັດຄວາມພະຍາຍາມໃນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນອື່ນໆດ້ານສິດທິມະນຸດທົ່ວໄປ ສປປລາວ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ເປັນພາຄີ (ຟີລິບປິນ);
- 19. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ (ICRMW) ແລະ ອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການທຳລະມານ, ອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງທຸກຮູບການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງ (ເຊຍລາວ-ໂອນ);
- 20. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳໝັ້ນສັນຍາຂອງຕົນທີ່ເຮັດຂຶ້ນລະຫວ່າງການທົບທວນປະຈຳໄລຍະ (UPR) ໃນປີ 2010 ໃນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ (ໄຮນລັງ);
- 21. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ (ການາດາ, ແອັດສະປາຍ);
- 22. ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ ໂດຍປາສະຈາກ ການເຮັດຂໍ້ສະຫງວນ (ອູຣູກວາຍ);
- 23. ພິຈາລະນາການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ ແລະ ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການທີ່ເປັນເອກະລາດ ເພື່ອດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນຢ່າງເປັນທຳ ໃນຮູບແບບທີ່ທັນການ, ເປັນທຳ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍສາບສູນຕ່າງໆທີ່ໄດ້ມີການກ່າວຫາ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນປະເທດ (ອີຕາລີ);

24. ໃຫ້ ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາວ່າ ດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ ແລະ ອອກນິຕິກຳເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຊັ່ນດ້ວຍກັບກົນໄກຕ່າງໆ ເພື່ອສືບສວນ-ສອບສວນຢ່າງເປັນເອກະລາດ ແລະ ລະບຸຫາຕົວຜູ້ກະທຳຜິດຕໍ່ ອາຊະຍາກຳດັ່ງກ່າວ (ເບຣຊິນ);

25. ດຳເນີນຂັ້ນຕອນໃຫ້ ສຳເລັດຕໍ່ ການໃຫ້ ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາວ່າ ດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ ແລະ ສືບສວນ-ສອບສວນ

ຢ່າງຈິງຈັງຕໍ່ ທຸກກໍລະນີຂອງການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ, ລວມທັງກໍລະນີຂອງນັກເຄື່ອນໄຫວພາກສັງຄົມພົນລະເຮືອນ, ສົມບັດ ສົມພອນ, ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ ສາທາລະນະ ຊາບຢ່າງໄປ່ງໄສກ່ຽວກັບຜົນຂອງການສືບສວນ-ສອບສວນ ໃຫ້ ຫຼາຍເທົ່າທີ່ ຈະເປັນໄປໄດ້ ແລະ

ນຳຜູ້ກະທຳຜິດມາເຂົ້າຂະບວນການຍຸຕິທຳ (ເຢຍລະມັນ);

26. ໃຫ້ ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາວ່າ ດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ ແລະ ປັບປຸງ ນິຕິກຳພາຍໃນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ; ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ ທີ່ເປັນເອກະລາດ ແລະ ລົງເລິກ ຕໍ່ ກໍລະນີການຫາຍສາບສູນຕ່າງໆ ເພື່ອດຳເນີນຄະດີຕໍ່ ຜູ້ກະທຳຜິດ (ຝະລັ່ງ);

27. ໃຫ້ ສັດຕະຍາບັນ ສົນທິສັນຍາວ່າ ດ້ວຍການປົກປ້ອງທຸກຄົນຈາກການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ ແລະ ກຳນົດໃຫ້ ການກະທຳທີ່ ເຮັດໃຫ້ ຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ໂດຍມີ ເປົ້າໝາຍ ເພື່ອສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ລົງໂທດການກະທຳຜິດທາງອາຍາດັ່ງກ່າວ (ອາກຊັງຕົນ);

28. ໃຫ້ ສັດຕະຍາບັນ ອະນຸສັນຍາເພື່ອມຕົ້ນໃຫ້ ແກ່ ສົນທິສັນຍາວ່າ ດ້ວຍສິດທິຂອງຄົນພິການ ແລະ ອະນຸສັນຍາເພື່ອມຕົ້ນໃຫ້ ແກ່ ສົນທິສັນຍາວ່າ ດ້ວຍການຕ້ານການ ທໍລະມານ (ແອັດສະປາຍ);

29. ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ແລະ ສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງຢ່າງເຕັມສ່ວນໃຫ້ ແກ່ ນິຕິກຳພາຍໃນ ກັບທຳມະນູນໂຮມ ວ່າດ້ວຍ ສານອາຍາສາກົນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ຂໍ້ ຕົກລົງວ່າ ດ້ວຍອະພິສິດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນຂອງສານອາຍາສາກົນ (ແອັດສະໂຕເນຍ);

30. ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ແລະ ສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງຢ່າງເຕັມສ່ວນໃຫ້ ແກ່ ນິຕິກຳພາຍໃນ ກັບທຳມະນູນໂຮມ ວ່າດ້ວຍ ສານອາຍາສາກົນ

ລວມທັງການຫັນເອົາບົດບັນຍັດຕ່າງໆ ເພື່ອຮ່ວມມືຢ່າງທັນການ ແລະ ເຕັມສ່ວນກັບ ສານອາຍາສາກົນ (ມອນເຕເນໂກຣ);

- 31. ໃຫ້ ສັດຕະຢາບັນທຳມະນູນໂຮມ ວ່າດ້ວຍ ສານອາຍາສາກົນ (ຜະລັ່ງ);
- 32. ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີທຳມະນູນໂຮມ ວ່າດ້ວຍ ສານອາຍາສາກົນ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ກວ່າດ້ວຍອະເລັສ ດ ແລະ ສິດຄຸ້ມກັນຂອງສານອາຍາສາກົນ (ອີຕາລີ);
- 33. ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ແລະ ສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງຢ່າງເຕັມສ່ວນໃຫ້ແກ່ນິຕິກຳພາຍໃນ ກັບທຳມະນູນໂຮມ ວ່າດ້ວຍ ສານອາຍາສາກົນ (ລັດເວຍ);
- 34. ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີທຳມະນູນໂຮມ ວ່າດ້ວຍ ສານອາຍາສາກົນ (ລຸກຊຳບວກ);
- 35. ໃຫ້ ສັດຕະຢາບັນທຳມະນູນໂຮມ ວ່າດ້ວຍ ສານອາຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍສິດຂອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ (ການາ);
- 36. ສືບຕໍ່ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ ສັດຕະຢາບັນ (ກູເວດ);
- 37. ທົບທວນກົດໝາຍອາຍາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ທຸກກົດໝາຍ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານສິດທິມະນຸດສາກົນ, ແລະ ຖອນບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍສິ່ງມວນຊົນ ແລະ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍອຸປະຕິຜູ້ ແລະ ຊຶ່ງວາງໂທດໃສ່ສິດທິມະນຸດຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ການົດໃຫ້ສິດຂອງບຸກຄົນຢູ່ໃຕ້ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ (ສະວີເດັນ);
- 38. ສືບຕໍ່ ການຫັນເອົາບົດບັນຍັດຂອງສົນທິສັນຍາສາກົນ ວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ເຂົ້າໃນກົດໝາຍພາຍໃນ ແລະ ນະໂຍບາຍການພັດທະນາ (ຫວຽດນາມ);
- 39. ຫັນເອົາເນື້ອໃນຂອງສົນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ທີ່ ສຳຄັນ ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ ສັດຕະຢາບັນ ເຂົ້າສູ່ກົດໝາຍພາຍໃນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ຈັດສັນຊັບພະຍາກອນບຸກຄົນ ແລະ ທຶນຮອນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍຕ່າງໆ (ສາທາລະນະລັດ ເກົາຫຼີ);
- 40. ສືບຕໍ່ ວຽກງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ຕ່າງໆ ລວມທັງສົນທິສັນຍາໃນຂົງເຂດການປົກປ້ອງແຮງງານ (ຣັດເຊຍ);
- 41. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDG) ໃນຂົງເຂດອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່

- ແລະ ເດັກ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ພາຍໃນປີ 2015 ຊຶ່ງປະຈຸບັນ ຍັງຢູ່ ຫ່າງໄກຈາກເປົ້າໝາຍທີ່ວາງໄວ້ (ພູຖານ);
- 42. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຊອກຫາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກວົງຄະນາຍາດສາກົນ ແລະ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນຄວາມ ພະຍາຍາມຂອງຕົນໃນການພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາຂໍ້ສະເໜີແນະນຳທີ່ໄດ້ຮັບຈາກກົນໄກ UPR ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ (ພູຖານ);
- 43. ເສີມຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ທີ່ ສປປ ລາວເປັນພາຄີ ແລະ ຖະແຫຼງການອາຊີບັນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດແກ່ປະຊາຊົນລາວທັງໝົດ (ກຳປູເຈຍ);
- 44. ສືບຕໍ່ເລັ່ງລັດຄວາມພະຍາຍາມໃນການສະໜັບສະໜູນການຈະເລີນເຕີບໂຕແບບມີສ່ວນປະກອບ ແລະ ໃຫ້ບຸລິມະສິດການຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການຂາດສານອາຫານ ແລະ ອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຄວາມຄືບໜ້າໃນການປະຕິບັດເປົ້າໝາຍ MDG ທີ່ຍັງເຫຼືອ (ອິນເດຍ);
- 45. ດຳເນີນມາດຕະການເພີ່ມເຕີມ ໃນການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ (ຍີ່ປຸ່ນ);
- 46. ສົ່ງເສີມເພີ່ມເຕີມວັດທະນະທຳດ້ານສິດທິມະນຸດ (human rights culture) ຢູ່ໃນປະເທດ (ອູດສເບັກກິດສະຖານ);
- 47. ພັດທະນາເພີ່ມເຕີມນະໂຍບາຍດ້ານສັງຄົມທີ່ດີ ແລະ ປະສົບຜົນສຳເລັດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນປະຊາຊົນ, ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ສູງ (ເວເນຊູເອລາ);
- 48. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມແຫ່ງຊາດ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງວົງຄະນາຍາດສາກົນ ໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ໂດຍສະເພາະການບັນລຸສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳຂອງປະຊາຊົນ (ບັງຄະລາເທດ);
- 49. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDG ໃນຂົງເຂດໂພຊະນາການ, ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ ຢູ່ໃນການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມ, ການຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ (ສິລັງກາ);
- 50. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDG (ມົນມາ);

- 51. ສືບຕໍ່ ການເຮັດໃຫ້ບັນລຸ ເປົ້າໝາຍຂອງທຸກຄວາມພະຍາຍາມແຫ່ງຊາດ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນ ສຳລັບການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນເອກະລາດ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ຊີວິ);
- 52. ສືບຕໍ່ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ບັນດາສະຖາບັນສິດທິມະນຸດ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ກົນໄກຕ່າງໆ (ເນບານ);
- 53. ສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ຕີມ ເລັດສເຕ);
- 54. ສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ການາດາ);
- 55. ສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ຮົງດູ ຣັດສ);
- 56. ສ້າງຄວາມພະຍາຍາມໃນການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ອິນເດຍ);
- 57. ຮັບປະກັນການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ເປັນເອກະລາດ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ລັດເວຍ);
- 58. ສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ກົດສະຕາລີກາ);
- 59. ພິຈາລະນາການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການປາຣີ ແລະ ສະໜອງຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ມັນສາມາດດຳເນີນໜ້າທີ່ຂອງຕົນ (ປອກຕຸຍການ);
- 60. ພິຈາລະນາການສ້າງຕັ້ງສະຖາບັນສິດທິມະນຸດແຫ່ງຊາດ ອົງຕາມຫຼັກການປາຣີ (ອີຢິບ);
- 61. ຜັນຂະຫຍາຍສິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 ສຳລັບປີ 2016-2020. ການເສີມຂະຫຍາຍໂອກາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຄົນພິການ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ ໃນແຜນແຫ່ງຊາດສະບັບຕໍ່ໄປ ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຕັມສ່ວນໃນທຸກລະດັບ ແລະ ທຸກຂະແໜງການໃນສັງຄົມ (ໄທ);
- 62. ຮັບຮອງເອົາແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບຍັດຕິຂອງສະພາຄວາມໝັ້ນຄົງ (ເລກທີ 1325) ວ່າດ້ວຍແມ່ຍິງ, ສັນຕິພາບ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ (ປອກຕຸຍການ);

- 63. ສືບຕໍ່ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການສຶກສາ ແລະ ພຶກສາ ບົດ ານສິດທິມະນຸດ ໂດຍສະເພາະ ໃຫ້ແກ່ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຂອງລັດ ແລະ ພະນັກງານລັດຖະກອນ (ໄມຣອກໂອ);
- 64. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ ການຮ່ວມມືພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ບົກບັງ ອົງສິດທິມະນຸດ (ຫວຽດນາມ);
- 65. ວິໄຈຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການສ້າງຕັ້ງລະບົບການຕິດຕາມກວດກາບັນດາ ຂໍ້ສະເໜີ ແນະນຳ ສາກົນ ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ ການສ້າງເປັນລະບົບຂອງການຕິດຕາມບັນດາຂໍ້ສະເໜີ ແນະນຳ ອົງກອນທີ່ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມສິນທິສັນຍາດ້ານສິດທິມະນຸດ ຕ່າງໆ ແລະ ບັນດາກົນໄກຕ່າງໆຂອງສະພາສິດທິມະນຸດ (ປາຣາກວາຍ);
- 66. ສົ່ງບົດລາຍງານແຫ່ງຊາດພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ທີ່ ຍັງບໍ່ ທັນໄດ້ ສົ່ງເປັນເວລາດົນແລ້ວ (ເຊຍລາວ ໂອນ);
- 67. ສົ່ງບົດລາຍງານແຫ່ງຊາດຕ່າງໆໄປຍັງອົງກອນທີ່ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມສິນທິສັນຍາ, ລວມທັງສິນທິສັນຍາອ່າວ ດ້ວຍສິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ແລະ ເຊື້ອເຊີນຜູ້ລາຍງານພິເສດມາຢ້ຽມຢາມ ແລະ ເຮັດວິໄນໃນທຸກເວລາ (ຍີ່ ປູ ນ);
- 68. ຮ່ວມມືເພີ່ມເຕີມສູ່ ການເປັນລະບົບກັບອົງກອນທີ່ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸຍາດການຢ້ຽມຢາມ ຂອງບັນດາຂັ້ນຕອນພິເສດຕ່າງໆ (ລຸກຊຳບວກ);
- 69. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ ຄວາມສາມາດແຫ່ງຊາດ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມມືກັບກົນໄກສິດທິມະນຸດ ສປຊ, ໂດຍສະເພາະບັນດາຂັ້ນຕອນພິເສດ (ໄມຣອກໂອ);
- 70. ເຊື້ອເຊີນທຸກຂັ້ນຕອນພິເສດ ໃຫ້ມາຢ້ຽມຢາມໄດ້ ທຸກເວລາ (ການາ);
- 71. ເຊື້ອເຊີນທຸກຂັ້ນຕອນພິເສດຂອງ ສປຊ ໃຫ້ມາຢ້ຽມຢາມໄດ້ ທຸກເວລາ (ຮົງກາລີ);
- 72. ເຊື້ອເຊີນຜູ້ລາຍງານພິເສດ ໃຫ້ມາຢ້ຽມຢາມໄດ້ ທຸກເວລາ (ໂຮນລັງ);
- 73. ເຊື້ອເຊີນທຸກກົນໄກທີ່ ໄດ້ ຮັບມອບໝາຍໜ້າທີ່ (mandate holders) ໃຫ້ມາຢ້ຽມຢາມໄດ້ ທຸກເວລາ (ລັດເວຍ);
- 74. ເຊື້ອເຊີນຂັ້ນຕອນພິເສດຂອງສະພາສິດທິມະນຸດ ຢ່າງຖາວອນ ແລະ ເປີດຮັບທຸກເວລາ (ປາຣາກວາຍ);
- 75. ເຊື້ອເຊີນ, ກ່ອນທ້າຍປີ 2016, ບັນດາຜູ້ລາຍງານພິເສດກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ບົກບັງ ອົງສິດທິມະນຸດໃນການ ມີເສດຖະກິດພາຍໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ

ສະແດງອອກ ເຊັ່ນດັ່ງກ່າວ ບັນຫາ ວ່າ ຍາມແຮງ ດວບກັກ ບົວກັບ
ການຫາຍສາບສູນ ແບບບັງຄັບ (ນອກແວ);

76. ເຊື້ອເຊີນ ບຸນດາຂັ້ນຕອນພິເສດ ທຸກເວລາ ແລະ
ຕິດຕາມຂັ້ນສະເໜີ ແນະ ທີ່ ເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ ກຳນົດໃຫ້
ເຊັ່ນດັ່ງກ່າວ ຂໍ
ສະເໜີ ແນະຂອງບຸນດາຄະນະກຳມະການທີ່ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມສົນທິສັ
ນຍາ (ອຸຮຸກກວາຍ);

77. ຂໍ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ
ການຮ່ວມມື ຕາມຄວາມເໝາະສົມຈາກວົງຄະນາຍາດສາກົນ,
ລວມທັງອົງການ ສປຊ ແລະ ບຸນດາອົງການເຄື່ອນຍ້າຍ ສປຊ
ກ່ຽວກັບການພັດທະນາຄວາມສາມາດໃນການ
ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົດທິມະນຸດ (ມົງໂກລີ);

78. ສືບຕໍ່ ຊອກຫາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກວົງຄະນາຍາດສາກົນ
ເພື່ອໃຫ້ ບັນລຸ ເປົ້າໝາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົດທິ
ມະນຸດ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ (ດິບ ຍຕີ);

79. ສືບຕໍ່ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການລົບລ້າງການຈຳແນກຕໍ່ ແມ່ຍິງໃນທຸກ
ຮູບແບບ ແລະ ຮັບປະກັນການສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງ, ການເປັນຕົວແທນ
ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າໃຫ້ແກ່ ແມ່ຍິງ ໃນທຸກຂະແໜງການ (ສ.
ເກົາຫຼີລາວ);

80. ສົ່ງເສີມເພີ່ມເຕີມ
ບຸນດາມາດຕະການສຳລັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ
ແກ້ໄຂບັນຫາທັດສະນະຄະຕິ ຮີດເກົ່າຄອງເດີມ
ທີ່ ຈຳກັດການພັດທະນາແມ່ຍິງ (ມບົນມາ);

81. ດຳເນີນຄວາມພະຍາຍາມໃນການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຂອງແມ່ຍິງ
ຕໍ່ ການສຶກສາ ແລະ ການບໍລິການສາທາລະນະ ສຸກ ແລະ
ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ບົດບາດຂອງແມ່ຍິງໃນແຜນການພັດທະນາ
ທ້ອງຖິ່ນ (ອິນເດຍ);

82. ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງແມ່ຍິງໃນບັນດາກົນໄກ
ກຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ
ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ທີ່ ຮັບຮອງເອົາໃນປີ 2004 ແລະ
ດຳເນີນກິດຈະກຳເພີ່ມແຜ່ ກົດ ໝາຍດັ່ງກ່າວ
ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທັງໝົດຢູ່ໃນປະເທດ,
ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ (ແມັກຊິໂກ);

83. ຫ້າມຢ່າງເປີດເຜີຍການເຜີຍແຜ່ ແນວຄິດ ຍຸຍົງ ແລະ
ຈຳແນກເຊື້ອຊາດ ໂດຍປະຕິບັດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ມາດຕາ 4

ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງທຸກຮູບການຈຳແນກເຊື້ອຊາດ (ICERD) (ຈີເລ);

84. ຮັບປະກັນວ່າທຸກຜູ້ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມ ທີ່ບໍ່ມີການກັ່ນ ແລະ ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສັງຄົມ, ລວມທັງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການສຶກສາ ຢ່າງເໝາະສົມ (ການາ);

85. ໂຈະການປະຕິບັດໂທດປະຫານຊີວິດ (establish a moratorium) ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອລົບລ້າງໂທດປະຫານ ຊີວິດໃນທຸກການກະທຳຜິດ (ອູຣູກວາຍ);

86. ໂຈະການປະຕິບັດໂທດປະຫານຊີວິດຢ່າງເປັນທາງການ ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອໃຫ້ສັດຕະຍາບັນອະນຸສັນຍາເພື່ອມາດຕິສະບັບ ທີ່ສອງ ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ສິດຂອງພົນລະເມືອງ (ອົດສະຕາລີ);

87. ກຳນົດການໂຈະການປະຕິບັດໂທດປະຫານຊີວິດ ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອລົບລ້າງໂທດປະຫານຊີວິດຢ່າງສົມບູນ ທີ່ທຸກການກະທຳຜິດ (ນອກແວ);

88. ປະກາດການໂຈະການປະຕິບັດໂທດປະຫານຊີວິດ ເພື່ອລົບລ້າງໂທດປະຫານຊີວິດຢ່າງທັນທີ ທັນໃດ (ຊີວີ);

89. ດຳເນີນການໂຈະການປະຕິບັດໂທດປະຫານຊີວິດຢ່າງເປັນທາງການ ແລະ ການຕັດສິນປະຫານຊີວິດ (ແອັດສະປາຍ);

90. ດຳເນີນການໂຈະການປະຕິບັດໂທດປະຫານຊີວິດຢ່າງເປັນທາງການ ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອລົບລ້າງໂທດປະຫານ ຊີວິດ. ຫັນປ່ຽນຈາກໂທດປະຫານຊີວິດ ເປັນໂທດຕັດສິນສະຫຼະພາບຕະຫຼອດຊີວິດ (ຝະລັ່ງ);

91. ພິຈາລະນາການດຳເນີນບາດກ້າວ ເພື່ອກຳນົດການບໍລິໂທດປະຫານ ນຊີວິດ ໃນກົດໝາຍ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍເພື່ອການລົບລ້າງ ໂທດປະຫານ ນຊີວິດ (ອີຕາລີ);

92. ຈຳກັດການນຳໃຊ້ໂທດປະຫານຊີວິດຕໍ່ການກະທຳຜິດທີ່ຮ້າຍແຮງ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການລົບລ້າງໂທດປະຫານຊີວິດ (ແອັດສະປາຍ);

93. ລົບລ້າງໂທດປະຫານຊີວິດຢູ່ໃນກົດໝາຍ ຢ່າງເປັນທາງການ (ເຢຍລະມັນ);

94. ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ເປັນເອກະລາດ, ສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ ໂດຍປາສະຈາກຄວາມຊຸກຊ້າ ຕໍ່ກໍລະນີ ການຫາຍສາບສູນທີ່ບໍ່ສາມາດອະທິບາຍໄດ້ ຂອງຜູ້ປົກປ້ອງສິດທິ

ິມະນຸດຄົນໜຶ່ງ, ທ. ສົມບັດ ສົມພອນ, ທີ່ເກີດ ຂຶ້ນໃນວັນທີ 15 ທັນວາ 2012 ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ (ລູກຊຳບວກ);

95. ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ເປັນເອກະລາດ ແລະ ຍຸຕິທຳ ຢ່າງທັນທີທັນໃດ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍເພື່ອຊອກ ຮູ້ໂຊກຊະຕາກຳ ແລະ ບ່ອນຢູ່ຂອງສົມບັດ ສົມພອນ (ໄປໄລຍ);

96. ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ໄປ່ງໄສ, ສອດຄ່ອງກັບພາກປະຕິບັດ ແລະ ມາດຖານສາກົນ ຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍຕົວໄປຂອງ ທ. ສົມບັດ ສົມພອນ (ປອກຕຸຍການ);

97. ເພີ່ມທະວີການສືບສວນ-ສອບສວນຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍຕົວໄປຂອງ ທ. ສົມບັດ ສົມພອນ ແລະ ຮັບເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍນອກໃນການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ເປີດເຜີຍຜົນການສືບສວນ-ສອບສວນຕໍ່ສາທາລະນະ, ແລະ ສືບສວນ-ສອບສວນໃນຮູບແບບທີ່ໄປ່ງໄສ ແລະ ໜ້າເຊື່ອຖືໃນທຸກກໍລະນີຂອງການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ (ຊຸ ແອັດ);

98. ເປີດການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ບໍ່ລຳອຽງ, ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເລິກເຊິ່ງຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍຕົວໄປຂອງ ສົມບັດ ສົມພອນ ອີງຕາມພູນທະສາກົນຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ແຈ້ງຜົນໄດ້ຮັບຂອງການສືບສວນ-ສອບສວນ ໃນຮູບແບບທີ່ໄປ່ງໄສ (ສະວິດເຊີແລນ);

99. ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ຈິງຈັງ, ໄປ່ງໄສ ແລະ ບໍ່ລຳອຽງຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍຕົວໄປຂອງສົມບັດ ສົມພອນ, ຕາມຂໍ້ສະເໜີແນະຂອງບັນດາຜູ້ລາຍງານພິເສດ ສປປ (ອັງກິດ);

100. ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ທີ່ຮີບດ່ວນ ແລະ ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍຕົວໄປຂອງ ສົມບັດ ສົມພອນ ແລະ ແຈ້ງຜົນຈາກການສືບສວນ-ສອບສວນ, ລວມທັງການແກ້ໄຂ ຕໍ່ຄວາມສົງໄສເຖິງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງລັດຖະບານ ໃນການລັກພາຕົວຜູ້ກ່ຽວ (ອິດສະຕາລີ);

101. ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະ ສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ ຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍຕົວໄປຂອງ ສົມບັດ ສົມພອນ ແລະ ກໍລະນີອື່ນໆທີ່ຖືກບັງຄັບໃຫ້ມີການຫາຍສາບສູນ (ການາດາ);

102. ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ຈິງຈັງ ແລະ ສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ ຕໍ່ທຸກກໍລະນີ ແລະ

ກໍລະນີທີ່ຍັງບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ຂອງການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບຂອງຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກພາກສ່ວນລະເຮືອນ ຢູ່ ສປປ ລາວ (ນິວຊີແລນ);

103. ກຳນົດຄຳນຳຍາມການທົ່ວມານ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໃນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການທົ່ວມານ (ເຊີເບຍ);

104. ກຳນົດຄຳນຳຍາມຂອງການທົ່ວມານ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການທົ່ວມານ ແລະ ເພີ່ມການກະທຳຜິດສະເພາະທີ່ພົວພັນກັບການທົ່ວມານ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ເຊື່ອມຊຳມເຂົ້າໃນບັນດານິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຮົງກາລີ);

105. ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສູນກາງ ແລະເຂົ້າເຖິງຄ້າຍຄຸ້ມຂັ້ງຢູ່ໃນປະເທດລາວ ຂອງອົງການກາແດງສາກົນ (ICRC) ຢ່າງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ບໍ່ມີຂໍ້ກົດກັ້ນ (ສະວິດເຊີແລນ);

106. ຮັບປະກັນເພື່ອໃຫ້ ຜູ້ທີ່ຖືກຄຸ້ມຂັ້ງ ໄດ້ຖືກປະຕິບັດຢ່າງມີມະນຸດສະທຳ ແລະ ທະນາຍຄວາມ ສາມາດເຂົ້າເຖິງເຂົ້າເຈົ້າ ແລະ ເພື່ອການສືບສວນ-ສອບສວນຢ່າງເໝາະສົມ ທຸກການກ່າວຫາກ່ຽວກັບການທົ່ວມານຢູ່ໃນຄ້າຍຄຸ້ມຂັ້ງ (ການາ);

107. ຮັບປະກັນການເຄົາລົບມາດຕະຖານສິດທິມະນຸດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ສຳລັບບຸກຄົນທີ່ຖືກຕັດອິດສະ ຫຼະພາບ ດ້ວຍການສະໜອງຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນ (ຝະລັ່ງ);

108. ສືບຕໍ່ປະຕິບັດບັນດາຫຼັກການທີ່ລະບຸໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານການທົ່ວມານ, ໂດຍເນັ້ນ ໃສ່ການລົບລ້າງການກັກຂັງໂດຍພະລະການ, ໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍ, ແລະ ລົບລ້າງຄວາມຮຸນແຮງທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນການກະທຳຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຕິບັດກົດໝາຍ (ໄຮລີຊີ);

109. ສ້າງກົດໝາຍທີ່ກຳນົດການລົງໂທດການແຕ່ງງານກ່ອນໄວ, ຮັບຮອງເອົາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອກ້າວສູ່ການລົບລ້າງການແຕ່ງງານກ່ອນໄວ (ຈີເລ);

110. ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍພາຍໃນ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອລົບລ້າງການແຕ່ງງານກ່ອນໄວ ແລະ

ວາງມາດຕະການ ເພື່ອລົງໂທດພາກປະຕິບັດດັ່ງກ່າວນີ້ (ເຊລາວີໂອນ);

111. ເພື່ອມທະວີຄວາມພະຍາຍາມເພື່ອຮັບປະກັນວ່າເດັກນ້ອຍບໍ່ໄດ້ຖືກວ່າຈ້າງໃນສະພາບການຊື່ງອາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ, ການພັດທະນາ ຫຼື ສະຫວັດດີການຂອງເຂົາເຈົ້າ (ຕົມ ເລັດສເຕ);

112. ສ້າງມາດຕະການ ແລະ ແຜນງານ ເພື່ອກຳຈັດການຄ້າມະນຸດ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ (ເຊຍລາວີໂອນ);

113. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດເພື່ອຕ້ານການສົ່ງລາດບັງຫຼວງ, ລວມທັງການສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມໃຫ້ແກ່ກົດໝາຍ ແລະ ການບັງຄັບປະຕິບັດ, ແລະ ສະໜອງຊັບພະຍາກອນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນແກ່ບັນດາອົງການຕ້ານການສົ່ງລາດບັງຫຼວງ (ນິວຊີແລນ);

114. ເພື່ອມຄວາມພະຍາຍາມໃຫ້ແກ່ການສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕໍ່ສູ້ກັບຮູບແບບໃໝ່ຂອງຂ້າທາດ ແລະ ການຄ້າ ມະນຸດ ໂດຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດແກ່ການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ດຳເນີນຄະດີຕໍ່ທຸກກໍລະນີຂອງ ການຂາຍ ແລະ ຄ້າເດັກນ້ອຍ, ລວມທັງການສະໜອງການປົກປ້ອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍທີ່ເປັນເດັກ (ເຊີເບຍ);

115. ດຳເນີນບາດກ້າວທີ່ເຂັ້ມແຂງເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບການຄ້າມະນຸດ, ໂດຍສະເພາະດ້ວຍການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ວົກຂອງຄະນະຊີ້ນຳລະດັບຊາດວ່າດ້ວຍການຄ້າມະນຸດ (ສິລາກາ);

116. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານິຕິກຳທີ່ກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ແກ້ໄຂຕົ້ນເຫດຂອງການຄ້າມະນຸດ (ສະໂລເວເນຍ);

117. ສືບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳທີ່ຕ້ານທຸກຮູບແບບຂອງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳສະເພາະເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບການຄ້າມະນຸດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ (ໂຮລັງຊີ);

118. ເລັ່ງລັດການຮ່າງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ (ອິນໂດເນເຊຍ);

119. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງເພື່ອເຕີມໃຫ້ແກ່ນິຕິກຳພາຍໃນເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບການຄ້າມະນຸດ (ອີຣານ);

- 120. ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍ ເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບການຄ້າມະນຸດ, ການຂຸດຮົດທາງເພດ ແລະ ການຮັບປະກັນການຟື້ນຟູຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ (ເລບານອນ);
- 121. ພະຍາຍາມລົບລ້າງຕົ້ນເຫດຂອງການຄ້າມະນຸດ (ເບລາລຸດສ);
- 122. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳພາຍໃນຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ເພື່ອຄວບຄຸມສະພາບການການຄ້າມະນຸດຢູ່ໃນປະເທດ (ການາ);
- 123. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຈັດຜືກອົບຮົມ ແລະ ໂຄງການສ້າງຄວາມສາມາດສຳລັບພະນັກງານ ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຕິບັດກົດໝາຍ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການຄ້າມະນຸດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ (ມາເລເຊຍ);
- 124. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດວ່າດ້ວຍການສ້າງລັດແຫ່ງກົດໝາຍ (ຟິລິບປິນ);
- 125. ສືບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນແມ່ບົດວ່າດ້ວຍການສ້າງລັດແຫ່ງກົດໝາຍ ເພື່ອປັບປຸງຂອບກົດໝາຍ ແລະ ກົນໄກພາຍໃນຂອງຕົນ (ກູບາ);
- 126. ສືບຕໍ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການສ້າງລັດແຫ່ງກົດໝາຍ ແລະ ປັບປຸງການປົກຄອງ (ສິງກະໂປ);
- 127. ພະຍາຍາມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະພາຍໃຕ້ມາດຕາ ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທາງດ້ານການ ເມືອງ ແລະ ສົດຂອງພົນລະເມືອງ, ຊຶ່ງຮັບປະກັນຢ່າງຮອບດ້ານຕໍ່ສົດໃນການໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຄະດີ ຢ່າງເປັນທຳ ແລະ ສົດຂອງຜູ້ຖືກຫາ (ນາມິເບຍ);
- 128. ສືບຕໍ່ການໃຫ້ການປົກປ້ອງທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແກ່ຄອບຄົວ ໃນຖານະທີ່ເປັນຫົວໜ່ວຍທຳມະຊາດ ແລະ ພື້ນຖານຂອງສັງຄົມ (ອີຢິບ);
- 129. ຮັບປະກັນການປົກປ້ອງໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງຕໍ່ເສລີພາບອັນເປັນພື້ນຖານ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສົດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ສົດຂອງພົນລະເມືອງ ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ. ຕໍ່ກັບເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ, ໃຫ້ຍົກເລີກຂໍ້ຫ້າມຕໍ່ເສລີພາບຂອງສື່ມວນຊົນ, ຮັບປະກັນຄວາມເປັນເອກະລາດ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍຂອງສື່ມວນຊົນ, ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພສຳລັບການເຮັດ ວຽກຂອງນັກຂ່າວ. ຕໍ່ກັບເສລີພາບໃນການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ,

- ໃຫ້ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໂດຍບໍ່ມີການ
ຂັດຂວາງໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ
NGOs, ໂດຍຜ່ານການປັບປຸງລະບົບການຈົດທະບຽນເຂົ້າເຈົ້າ (ຝະລັ່ງ);
130. ຮັບປະກັນການປົກປ້ອງສິດຂອງບຸກຄົນທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງ
ສາສະໜາສ່ວນນ້ອຍ ແລະ ບຸກຄົນໃນກຸ່ມສ່ວນນ້ອຍອື່ນໆ ແລະ
ສືບສວນ-ສອບສວນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ
ຕໍ່ທຸກຂັ້ນກ່າວຫາຂອງການລະເມີດຕ່າງໆ (ອົບກວ້ງ);
131. ເຄົາລົບຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ເສລີພາບດ້ານສາສະໜາ,
ການສົ່ງເສີມການຍອມຮັບ ແລະ ການສົນທະນາ ລະຫວ່າງສາສະໜາຕ່າງໆ
(ສະໄໝວິເນຍ);
132. ສົ່ງເສີມການເຄົາລົບສິດເສລີພາບດ້ານສາສະໜາ,
ເສລີພາບທາງຄວາມຄິດ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມທີ່ເສລີ (ໂຮວຣີ
ຊີ);
133. ປັບປຸງດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງສາ
ສະໜາ (ດຳລັດ 92) ເພື່ອສ້າງຄວາມ
ງ່າຍຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ກຸ່ມສາສະໜາໃນການລົງທະບຽນສ້າງສະຖານທີ່ບູ
ຊາຕ່າງໆ ແລະ ອະນຸຍາດໃຫ້ກຸ່ມສາສະໜາໃໝ່
ໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການ (ອາເມລິກາ);
134. ເພີ່ມການສົນທະນາກັບຜູ້ນຳສາສະໜາ
ເພື່ອລົບລ້າງທຸກຂັ້ນຈຳກັດທີ່ຍັງມີຢູ່ກ່ຽວກັບສາສະໜາ
ອົງຕາມກົດໝາຍ (ຮົງກວາງ);
135. ຍົກເລີກການກຳນົດໃຫ້ເປັນຄວາມຜິດທາງອາຍາ
ຕໍ່ການມີປະໝາດ ແລະ ການໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ
ຍົກເລີກທຸກຂັ້ນທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຕໍ່ກັບເສລີພາບໃນການສະ
ແດງອອກ ທີ່ກຳນົດຢູ່ໃນກົດໝາຍ ອາຍາ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການ
ພິມຈຳໜ່າຍ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍອິນເຕີເນັດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ
ພັນທະສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດຂອງປະເທດ (ລັດເວຍ);
136. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ພັນທະຂອງຕົນພາຍໃຕ້ສົ
ນທິສັນຍາ ICCPR ເພື່ອເຄົາລົບ ແລະ
ຮັບປະກັນສິດເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ (ການາດາ);
137. ປັບປຸງບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍອາຍາ,
ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສື່ມວນຊົນ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍອິນເຕີເນັດ ແລະ
ນິຕິກຳອື່ນໆ ທີ່ກຳນົດຄວາມຜິດຂອງການນຳໃຊ້ສິດພິນຖານ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກົດໝາຍພາຍໃນຂອງ ປະເທດລາວ
ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານສາກົນໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ (ແບນຊິກ);

138. ຮັບປະກັນເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ, ສິ່ວນຊົນ, ການໂຮມຊຸມນຸມ ແລະ ການສ້າງ ຕັ້ງສະມາຄົມ ເຊິ່ງບໍ່ຜ່ຳກັບເສລີພາບທາງດ້ານສາສະໜາ ແລະ ຄວາມເຊື່ອ ອື່ງຕາມສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ສິດຂອງພົນລະເມືອງ (ອຸຣຸກວາຍ);

139. ຮັບປະກັນວ່າສິດເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ຄຳໝັ້ນສັນຍາສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດອື່ນໆ ໄດ້ຮັບການຍື່ນຖື ເພື່ອ ກະກວັດສ້າງກົດໝາຍກ່ຽວກັບຄອມພິວເຕີ (cyber law) (ສະຫະລາຊະອານາຈັກອັງກິດ ແລະ ອົບກລັງເໜືອ);

140. ທົບທວນດຳລັດກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຈາກອິນເຕີເນັດ ເພື່ອຮັບປະກັນການເຄົາລົບສິດຂອງພົນລະເມືອງລາວໃນການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ສິດໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ (ອົດສະຕາລີ);

141. ຮັບປະກັນເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ເສລີພາບຂອງສິ່ວນຊົນ, ລວມທັງເສລີພາບສຳລັບອິນເຕີເນັດ ດ້ວຍການນຳເອົານິຕິກຳພາຍໃນໃຫ້ສອດຄ່ອງຢ່າງເຕັມສ່ວນກັບມາດຕະຖານສາກົນ, ລວມທັງການບໍ່ກຳນົດໃຫ້ເປັນຄວາມຜິດຈາກການໝົ່ນປະໝາດ, ການໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ການກະທຳຜິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆຢູ່ໃນກົດໝາຍພາຍໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ແອັດສະໂຕເນຍ);

142. ກວດຄົ້ນນິຕິກຳທີ່ຫາກໍ່ຮັບຮອງຮອງເອົາ ຊຶ່ງຈຳກັດການເຜີຍແຜ່ບາງຂໍ້ມູນສະເພາະຜ່ານທາງອິນເຕີເນັດ, ລວມທັງໂດຍຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ (ນີວຊີແລນ);

143. ສົ່ງເສີມການພັດທະນາອິນເຕີເນັດຢ່າງເສລີ ແລະ ເປີດເຜີຍ ດ້ວຍການປັບປຸງດຳລັດຂອງນາຍົກ ລັດຖະມົນຕີ ຊຶ່ງຈຳກັດສິດເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນທາງອອນລາຍ ຢ່າງຈະແຈ້ງ (ອາເມລິກາ);

144. ດຳເນີນມາດຕະການເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸກນິຕິກຳ, ໂດຍສະເພາະກ່ຽວກັບສິ່ວນຊົນ ລວມທັງສິ່ວນຊົນທາງດິຈິຕອນ, ສອດຄ່ອງຢ່າງເຕັມສ່ວນກັບພັນທະສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ (ກົດສຕາລີກາ);

145. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການບໍ່ບຸງ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງຈາກການຈຳກັດໃດໆຕໍ່ເນື້ອໃນ ນອກຈາກການຈຳກັດ ຊຶ່ງອະນຸຍາດພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສິດທິມະນຸດສາກົນ ໂດຍສະເພາະ ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ສິດຂອງພົນລະ ເມືອງ ICCPR (ເຢຍລະມັນ);

146. ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ເສລີພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ, ການໂຮມຊຸມນຸມ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງ ສະມາຄົມ ດ້ວຍການບໍ່ບຸງນິຕິກຳຂອງຕົນ ໂດຍສະເພາະ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຈຳກັດ ການເຄື່ອນໄຫວທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຂອງ NGOs ແລະ ຜູ້ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ (ລຸກຊຳບວກ);

147. ຍົກເລີກການອອກດຳລັດນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສ້າງກິດຈະບານ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາກົນໄກທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອເລັ່ງລັດຂະ ບວນການຈົດທະບຽນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງ NGOs (ແອັດສະປາຍ);

148. ຫຼີກລ້ຽງຈາກການຈຳກັດຕ່າງໆທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ ເຊັ່ນ: ການຫ້າມການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ, ການຫ້າມການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການ ພິຈາລະນານິຕິກຳກ່ຽວກັບອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ແລະ ການ ຫ້າມອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຈົດທະບຽນອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ບໍ່ສ້າງກິດຈະບານ(ເຢຍລະມັນ);

149. ເຮັດໃຫ້ອົງການ NGOs ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລວມທັງບັນດາອົງການສິດທິມະນຸດສາກົນ ສາມາດຈົດທະບຽນຢ່າງ ບໍ່ຈຳກັດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຕາມກົດໝາຍສາກົນ ແລະ ມາດຕະຖານສາກົນ (ນອກແວ);

150. ຍົກເລີກທຸກຂໍ້ຫ້າມຢູ່ໃນກົດໝາຍ ແລະ ພາກປະຕິບັດ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນຕໍ່ການເຮັດວຽກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າທຸກບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍທີ່ພົວພັນກັບສິດເສລີ ພາບໃນການສະແດງຄວາມ ຄິດເຫັນ, ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ ແລະ ການໂຮມຊຸມນຸມຢ່າງສັນຕິ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານສິດທິມະນຸດ ສາກົນ (ໄບໂລຍ);

151. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ພັນທະສາກົນຂອງຕົນ ເພື່ອຮັບປະກັນການປົກປ້ອງຜູ້ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ

ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມຕ່າງໆ
ໃນຂະນະທີ່ເຂົາເຈົ້າຳນຳໃຊ້ສິດທິມະນຸດຂອງຕົນ, ລວມທັງເສລີ
ພາບໃນການສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ, ການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ ແລະ
ໂຮມຊຸມນຸມ, ແລະ ຍົກເວັກທຸກຂໍ້ຫ້າມຢູ່ໃນ
ກົດໝາຍທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການເຄື່ອນໄຫວຂອງເຂົາເຈົ້າ. ລັດຖະບານ
ສປປ ລາວ ຄວນສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການທີ່ເປັນ ເອກະລາດອັນໃໝ່
ໂດຍປາສະຈາກຄວາມຊັກຊ້າ ເພື່ອດຳເນີນການສືບສວນ-
ສອບສວນທີ່ເປັນທຳ ແລະ ໂປ່ງໄສ ຕໍ່ກໍລະນີການຫາຍຕົວໄປຂອງ
ສົມບັດສົມພອນ (ແຜ່ງລ້ຽງ);

152. ພິຈາລະນາຄືນບັນດາດຳລັດ ແລະ ບົດແນະນຳ
ຊຶ່ງເປັນພາລະເກີນໄປສຳລັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມພາຍໃນ
ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍມີເງື່ອນໄຂການລົງທະບຽນທີ່ໃຊ້ເວລາດົນ ແລະ
ມີຫຼາຍຂັ້ນຕອນ, ການເກັບອາກອນ ແລະ ອື່ນໆ (ອາເມລິກາ);

153. ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມທັງ
ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ສາມາດ ປະຕິບັດບາດຂອງຕົນ
(ອົດສະຕາລີ);

154. ເຮັດໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ NGO
ສາມາດເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳຂອງຕົນ (ນິວຊີແລນ);

155. ສ້າງຂອບເຂດໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ,
ລວມທັງບັນດາອົງການ NGOs ທີ່ເຄື່ອນໄຫວດ້ານສິດທິມະນຸດ
ສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົນໄກ UPR
ໂດຍປາສະຈາກຄວາມຢ້ານກົວຕໍ່ການຖືກແກ້ແຄ້ນ (ແບນຊີກ);

156. ດຳເນີນທຸກມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ
ເພື່ອປົກປ້ອງຜູ້ປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ຈາກການຂົ່ມຂູ່,
ການປະຕິບັດທີ່ເຊື່ອມຊານ ຫຼື ຄວາມຮຸນແຮງ,
ລວມທັງການຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ, ແລະ ຮັບປະກັນການສືບສວນ-
ສອບສວນທີ່ທັນການ, ເປັນທຳ ແລະ ໂປ່ງໄສ
ຕໍ່ທຸກກໍລະນີການກ່າວຫາ,
ລວມທັງຜູ້ທີ່ຖືກຫາຍສາບສູນແບບບັງຄັບ (ອົບກລັງ);

157. ເພີ່ມທະວີການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ
ໃນການຕັດສິນບັນຫາ (ເອທິໂອປີ);

158. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິດໃນການເຮັດວ
ບົກ ໂດຍຜ່ານບັນດາ ນະໂຍບາຍທີ່ຮອບດ້ານ

ເພື່ອໃຫ້ມີການຈ້າງງານທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ເໝາະສົມ (ອີຢິບ);

159. ເຮັດໃຫ້ກົດໝາຍແຮງງານ ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານແຮງງານສາກົນ, ລວມທັງເສລີພາບໃນການສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ (ການາ);

160. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການປັບປຸງມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ, ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງຢ່າງກ້ວາງຂວາງຕໍ່ການສຶກສາ ແລະ ການບໍລິການສາທາລະນະສຸກທີ່ມີຄຸນນະພາບ (ອູດສເບກົດສະຖານ);

161. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່ຂອງລັດຖະບານ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົດມະນຸດຂອງປະຊາຊົນ, ລວມທັງໂດຍຜ່ານມາດຕະການການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການລົງທຶນໃນດ້ານສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການສຶກສາ (ເນປານ);

162. ດຳເນີນຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ (ດີບຸຍຕີ);

163. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນ ໃນການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດຫ່າງໄກ (ຫວຽດນາມ);

164. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຮັບຮອງເອົານະໂຍບາຍການພັດທະນາ ເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ເພື່ອປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມສົດທິມະນຸດ (ເຢເມນ);

165. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ (ບັງກະລາເດັດຊ);

166. ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ເພື່ອລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ປັບປຸງມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ (ກູເວດ);

167. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ- ສັງຄົມ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDG (ມາເລເຊຍ);

168. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານະໂຍບາຍເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ພາຍໃນປີ 2015 ແລະ ຫຼຸດຜົນຈາກສະຖານະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ພາຍໃນປີ 2020 (ກຸຍບາ);

169. ເພື່ອຄວາມພະຍາຍາມຂອງຕົນໃນການສົ່ງເສີມການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຕາມທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ເຂດພູດອຍ (ໄທ);

- 170. ຮັບປະກັນການຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງສົດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສັງຄົມ, ສົດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ສົດ ຂອງພົນລະເມືອງຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຢ່າງເໝາະສົມ, ລວມທັງການນຳໃຊ້ມາດຕະຖານສາກົນ ເຊັ່ນ: ຂໍ້ແນະນຳຂອງອົງການອາຫານໂລກ (FAO Guidelines) ກ່ຽວກັບການຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການກະສິກຳ, ໂດຍສະເພາະການສະໜອງການຊົດເຊີຍທີ່ເຕັມສ່ວນ, ເໝາະສົມ ແລະ ມີປະສິດທິພາບຕໍ່ກັບການຍືດທີ່ດິນ ແລະ ໂດຍການຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງສິດໃນທີ່ດິນທີ່ມີມາແຕ່ດັ້ງເດີມ (customary land rights) (ເຢຍລະມັນ);
- 171. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການໄລ່ (moratorium) ກ່ຽວກັບການສຳປະທານທີ່ດິນໃໝ່ ທີ່ປະກາດໂດຍ ລັດຖະບານ ໃນເດືອນມິຖຸນາ 2012 ແລະ ປະຕິຮູບລະບົບການຄຸ້ມຄອງການເຊື່ອາ ແລະ ການສຳປະທານທີ່ດິນ ໃນປະຈຸບັນ (ໂປໂລຍ);
- 172. ທົບທວນນະໂຍບາຍການສຳປະທານທີ່ດິນໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຍົກລະດັບ ຫຼື ມີມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍ (ສະວິເດັນ);
- 173. ສືບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຕ່າງໆດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ຊຶ່ງນຳໄປສູ່ການປົ່ນປົວສຸຂະພາບທີ່ມີມາດຕະຖານໂດຍທີ່ໄວໄປສຳລັບພົນລະເມືອງທັງໝົດ (ເວເນຊູເອລາ);
- 174. ສືບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງສຸຂະພາບໂດຍທີ່ໄວຂອງປະຊາຊົນ (ບຣູໄນ ດາຣູຊາລາມ);
- 175. ສືບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການແບ່ງແຍງ ສຸຂະພາບ ໃນເຂດຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດໄດ້ຮັບການບໍລິການເບື້ອງແຍງສຸຂະພາບທີ່ດີຂຶ້ນ (ສປປ ເກົາຫລີ);
- 176. ໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ສະເພາະຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ, ໂດຍສະເພາະການເບື້ອງແຍງສຸຂະພາບ ແລະ ການສຶກສາ ເພື່ອປັບປຸງມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ (ເບລາລຸດສ);
- 177. ສືບຕໍ່ບັນດາຂໍ້ລິເວີ້ມຂອງຕົນໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງສິດຂອງປະຊາຊົນໃນການໄດ້ຮັບການສຶກສາ (ບຣູໄນ ດາຣູຊາລາມ);

- 178. ສືບຕໍ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດທີ່ ພວມດຳເນີນຢູ່ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໄດ້ຮັບ ການສຶກສາທີ່ ມີຄຸນນະພາບ (ສປປ ເກົາຫລີ)
- 179. ສືບຕໍ່ ການປະຕິຮູບການສຶກສາ ໂດຍຜ່ານບັນດານະໂຍບາຍການ ສຶກສາທີ່ ຮອບດ້ານ ແລະ ຮົ່ວມື້, ໂດຍມີຈຸດສຸມສະເພາະໃຫ້ແກ່ ກຸ່ມຄົນທີ່ ອ່ອນໄຫວ, ລວມທັງເດັກນ້ອຍ (ອີຣານ);
- 180. ສືບຕໍ່ ຄວາມພະຍາຍາມສຳລັບເດັກນ້ອຍ ໃນການເຂົ້າເຖິງການ ສຶກສາທີ່ ດີຂຶ້ນໃນລະດັບຕ່າງໆ (ມົນມາ);
- 181. ສືບຕໍ່ ການປະຕິຮູບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເພື່ອເຮັດ ໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະການ ລົງທຶນໃສ່ ການສຶກສາ (ສິງກະໂປ);
- 182. ສືບຕໍ່ ການເຮັດວົກເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ເຊັ່ນການຂາດ ນາຍຄູ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງ ຄຸນນະພາບຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຢູ່ ໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ (ນີວຊີແລນ);
- 183. ແກ້ໄຂບັນຫາການປະລະການຮົ່ວ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດຊົນນະບົດ (ດີບຸຍຕີ);
- 184. ສືບຕໍ່ ແກ້ໄຂບັນຫາການປະລະການຮົ່ວຂອງເດັກ (ເລບານອນ);
- 185. ຮັບຮອງເອົານິຕິກຳ ເພື່ອຫ້າມການເກັບຄ່າຮົ່ວ ແລະ ດຳເນີນ ມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງການ ສຶກສາໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບ ເພດ, ຊົນ ເຜົ່າ, ພາສາເກີດ, ສາສະໜາ, ຄວາມເຊື່ອ, ຄວາມພິການ ຫຼື ສະພາບທາງ ສັງຄົມ (ແມັກຊິໂກ);
- 186. ເພື່ອຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8, ເພື່ອຄວາມພະຍາຍາມໃນວົກງານສຶກສາ ແລະ ເພື່ອ ອັດຕາການ ເຂົ້າຮົ່ວຂອງເດັກຍິງ (ຈີນ);
- 187. ເພື່ອຄວາມພະຍາຍາມໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປັ້ງສິດທາ ງດ້ານວັດທະນະທຳຂອງປະຊາຊົນລາວ ເພື່ອປົກປັ້ງຮັກສາວັດທະນະທຳ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ບັນດາວັດທະນະທຳ ແລະ ພາສາຂອງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ຢູ່ ສປປ ລາວ (ກຳປູເຈຍ);

- 188. ສະໜອງການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ເຕັກນິກສຳລັບ ການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳຂອງລາວ (ເອທົໂອເປຍ);
- 189. ສືບຕໍ່ ວຽກງານໃນການປົກປັ້ງສິດຂອງຄົນພິການ (ສະຫະພັນຣັດເຊຍ);
- 190. ຮັບຮອງເອົາທຸກມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍ ເພື່ອຮັບປະກັນການລວມເອົາຢ່າງຮອບດ້ານຕໍ່ຄົນພິການເຂົ້າໃນ ທຸກຂົງເຂດກົດຈະກຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ສິດ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ (ຮອນດູຣັດສ);
- 191. ຮັບຮູ້ ແລະ ຄຳປະກັນສິດຂອງປະຊາຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ (indigenous peoples) ລວມທັງໂດຍການໃຫ້ປະຊາຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ ຢູ່ໃນປະເທດ ມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນການຕັດສິນບັນຫາຢູ່ໃນທຸກ ບັນຫາທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ (ແອັດສະໂຕເນຍ);
- 192. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການຮ່ວມມືກັບອົງການຂ້າຫຼວງ ໃຫຍ່ ສປຊ ເພື່ອຜູ້ອົບພະຍົບ (UNHCR) ເພື່ອຮັບຮອງເອົາມາດ ຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ບໍລິຫານ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການ ເຄົາລົບຫຼັກການ ການບໍ່ສົ່ງຕົວກັບ (non-refoulment) ແລະ ໃຫ້ສັ ດຕະຍາບັນສົນທິສັນຍາ 1951 ທີ່ພົວພັນກັບສະຖານະພາບຂອງຜູ້ ອົບພະຍົບ (ອາກຊັງຕິນ);
- 193. ສືບຕໍ່ ການຫັນລະບົບຈົດທະບຽນການເກີດໃຫ້ມີຄວາມທັນສະ ໄໝ ແລະ ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງຂະດທິຫ້າງໄກ, ແລະ ເພີ່ມຄວາມ ພະຍາຍາມໃນການຮັບປະກັນການຈົດທະບຽນການເກີດ ທີ່ບໍ່ເສຍຄ່າ ແລະ ທົ່ວເຖິງ (ເບຣຊິນ);
- 194. ຮັບຮອງເອົາບົດບັນຍັດທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ບໍລິຫານ ສຳລັບ ການອອກໃບຢັ້ງຢືນການເກີດໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍທຸກຄົນ ທີ່ເກີດ ຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນ ແລະ ສ້າງຕັ້ງຫ້ອງການຈົດທະບຽນຢູ່ໃນ ທຸກເມືອງ, ລວມທັງເມືອງທີ່ຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ (ແມັກຊິໂກ);
- 195. ສືບຕໍ່ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຫັນລະບົບຈົດທະບຽນການເກີດ ໃຫ້ທັນສະໄໝ ແລະ ຕີລາຄາອ່າງ ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການມີບາດກ້າວ ເພື່ອເຕີມ ຫຼື ບໍ່ ເພື່ອຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງການຈົດທະ ບຽນການເກີດທີ່ທົ່ວເຖິງ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ສິດຂອງເດັກໃນການ ມີສັນຊາດໄດ້ຖືກປົກປັ້ງຢ່າງພ້ອມ (ນາມິເບຍ);

196. ເຄົາລົບທຸກພັນທະພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ທີ່ພົວພັນກັບ
ບຸກຄົນທີ່ຢ້າຍຖີ່ ນຖານດ້ວຍການບັງຄັບ (ສະວິດເຊີແລນ);